

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

Pastorația Individuală și Colectivă.

De Ț Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

III.

Metoda pastorală referitoare la cei chemați la mântuire din rândurile mulțimii, ale poporulul.

În cele de până acum am văzut câteva trăsături relativ la metoda pastorală întrebuintată în scopul recrutării clerului. Vom vedea acum prin ce mijloace pastorale era chemat poporul la mântuire.

Mântuitorul și Apostolii aveau scopul să întoarcă sufletele dela păcate pe calea virtuții. Iisus cheamă pe Matei vameșul și cercetează pe Zacheu păcătosul (Matei 9 v. 9 și Luca 19 v. 1) despre cari știa că sunt predispuși a deveni virtuoși. Au venit vameșii să se boteze și Domnul nu le-a cerut mai mult să facă decât era rânduit și altora (Luca 3 v. 13); pe ostași i-a învățat să nu asuprească, să fie mulțumiți cu leafa lor (Luca 3 v. 14).

Mântuitorul iartă pe femeia, care trăise în fărădelege (Ioan 8 v. 11), în casa lui Simon leprosul admite ca o femeie păcătoasă să-i unge picioarele cu mir, acoperindu-le de lacrimi (Luca 7 v. 38); Domnul vindecă un slăbănog (Mat. 9 v. 2). Spre a nu mai cădea în păcat, Domnul recomandă celui iertat să nu mai păcătuiească (Ioan 8 v. 11), ca de pildă femeii păcătoase și slăbănogului dela Vitezda. Pe acest slăbănog Iisus în sinagogă îl învață individual (Ioan 5 v. 14). Omul cu duh necurat după ce este vindecat roagă pe Iisus să fie cu el iar Iisus nu l-a lăsat pe el și l-a zis: „mergi în casa ta... și vestește lor, câte ți-a făcut ție

Domnul” (Marcu 5 v. 19). Cel vindecat este plăcut atins de cuvintele lui Iisus și în adevăr vestește pe Iisus în Decapoli.

Petru îndeamnă pe Simon vrăjitorul să se pocăiască (Fapte 8 v. 22) Sf. Pavel pedepsește cu orbire vremelnică pe Elima vrăjitorul în Cipru, fiindcă acesta căuta să împiedice pe dirigătorul Sergiu Pavel a primi credința (Fapte 13 v. 11). Desfrânatul din Corint este aspru pedepsit (I. Cor. 5). Imeneu și Alexandru au fost dați Satanei ca sufletele lor să se mântuiască (I. Tim. 1 v. 20).

Mântuitorul îndată ce observă o bună dispoziție a sufletului, intervine în mod binefăcător, căci buna dispoziție nu ajunge, fiind nevoe de sporire în cele sufletești. Către cărturarul, care recunoscuse că închinarea unui singur Dumnezeu și iubirea aproapelui valorează mai mult decât jertfele, Domnul are cuvinte de laudă: *nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu* (Marcu 12 v. 34) *aceste cuvinte de bună seamă au ajutat mult aceluia cărturar*. Sfântul Ioan laudă pe Gale (3 Ioan 3).

Domnul nu admite nici un fel de amânare în chestia mântuirii și astfel nici celui ce a voit să îngroape pe tatăl său nu i-a dat amânare. (Mat. 8 v. 22). Tinărului, care cere sfat: ce să facă spre a obține vecinicia, Domnul îi recomandă sfaturile evanghelice. (Mat. 19 v. 21).

Mântuitorul se arată după înviere mai întâi Mariei Magdalena, fiindcă aceasta se pocăise în mod sincer. (Marcu 16 v. 9).

Cei cari aveau nevoie să fie întăriți în credință, erau tratați după gradul lor de în-

telegere și de înduplecare a voinții. Domnul pășește ca teolog desăvârșit față de cărturarul Nicodim (Ioan 3 v. 1) dar față de Samarineancă vorbește în icoane simple, cu apa vie, ca să fie înțeles.

Diaconul Filip lămurește prin pastorație individuală pe famenul Condachiei împărătești și acela se botează. (Fapte 8 v. 27 și urm.) Prin pastorația individuală a Sfântului Pavel s'au hotărât unii ucenici din Efes a primi botezul (Fapte 19 v. 1—6).

Iisus vindecă pe fiul unui funcționar împărătesc în Capernaum și minunea îl aduce pe funcționar la credință. (Ioan 4 v. 53).

Minunată este stăruința cu care Mântuitorul caută prilej de a învăța cele bune. Un ucenic îi zice: „Învăță-ne pe noi să ne rugăm (Luca 11 v. 1) și Domnul rostește: „Tatăl nostru“, pe care îl rostise deja mai înainte. (Matei 6 v. 9). Domnul nu economisește cuvintele, căci nu se oprește la rostirea rugăciunii domnești, ci din acest prilej îndeamnă la stăruința rugăciunii și pune în vedere ascultarea ei. (Luca 11 v. 10).

Preotul de azi să ia pildă dela Domnul. *Are atâta timp pentru învățatură; deci să fie gata a învăța cât mai mult, cu vreme și fără vreme. Frumoasă pildă ne dă Domnul, când este rugat de cineva: „zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.“* (Luca 12 v. 13). Domnul putea să zică: „nu mă amestec între voi“ și atâta tot. Domnul a și zis: „Cine m'a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi“. Dar a făcut mai mult. Știa că cel ce îi făcuse acea cerere, era un lacom, care abia apucă să ajungă la avere și de aceea Domnul prin pilda cu cel căruia i-a rodit țarina a îndemnat să ne ferim de lăcomie și să căutăm a ne îmbogăți în Dumnezeu. (Luca 12 v. 21).

Iisus Hristos a vindecat pe femeia gârbovă de 18 ani și ea îndată a laudat pe Dumnezeu (Luca 13 v. 11—13); asemenea a laudat pe Dumnezeu schlopul vindecat de Petru (Fapte 3 v. 8). orbi din Ierihon s'au dus după Domnul după ce i-a vindecat (Mat. 20 v. 24). Femeile tămăduite de duhuri rele slujiau Domnului. (Luca 8 v. 3).

Preotul de azi să arate o mai mare atenție către bolnavii satului său și aceștia vor deveni sprijinitorii săi. Cercetarea bolnavilor este o datorie mare a preotului. *Subsemnatul episcop am cercetat în diferite rânduri spitalele din Arad și Timișoara și credincioșii din eparhie, cari erau bolnavi acolo, au plâns de bucurie, când m'au văzut. Un țărân era lângă fiul său, cu piciorul tăiat. Mă cunoștea dela sfințirea*

bisericei și a zis: „Prea Sfințite, n'aș fi crezut că aveți vreme să ne cercetați și în durerile noastre“.

Și cât de instructivă este atitudinea Domnului față de săraci. Văduvei sărace din Nain îi redă pe fiul ei înviat (Luca 7 v. 11 și urm.)

Apostolul Pavel învață pe bătrâni să fie treji, cucernici iar bătrânele cuvicioase neclevetitoare; slugile să fie ascultătoare (Tit 2 v. 1—10). Același apostol are sfaturi deosebite pentru femei, bărbați, feciori, părinți (Colos. 3 v. 18—22). Feciorii să asculte de părinți, iar părinții să nu-și urgisească pe copiii lor. Slugile să asculte iar stăpânii să nu-și îngrozească slugile (Efeseni 6 v. 1—9). Aceste îndemnuri către femei, bărbați, feciori, părinți, stăpâni și slugi aparțin pastorației individuale în înțeles mai larg. Starea de căsătorie și cea de feciorie, precum și văduvia încă sunt tratate cu grijă în Sf. Scriptură (1 Cor. 7).

* * *

Care este purtarea Domnului față de inamicii împărăției mesianice?? La vârsta de 12 ani în templu învăța pe dascălii, cari aparțineau sectei Fariseilor (Luca 2 v. 46); Domnul dorea mântuirea Fariseilor: voi ați trimis către Ioan și a mărturisit adevărul, iar Eu nu dela om iau mărturia, ci acestea grăesc ca voi să vă mântuiți“ (Ioan 5. v. 33—34).

Chiar la începutul activității sale, Mântuitorul era urât de Farisei, cari umblau să-l omore, când l-au dus pe sprânceana muntelui de lângă Ierusalim, (după ce i-a învățat în sinagogă. (Luca 4 v. 29). Totuși Domnul arată o nemărginită bunătate către dânșii și în diferite rânduri caută să înlăture necredința lor.

Domnul nu face ca unii preoți ai zilelor noastre, purtând ură asupra celor cari îi nedreptățesc, ci se folosește de toate mijloacele spre a-i duce la credință. Odată se referă la legea lui Moisi care primește mărturia a doi oameni ca adevărată: Iisus nu este singur ci, cu Tatăl (Ioan 8 v. 16). Iisus întrebunțează toate argumentele spre a răsturna părerea greșită a Fariseilor, cari l-au făcut Veelzebul când a vindecat pe un îndrăcit mut: „Dacă Satana pe Satana scoate, întru sine s'a împerechiat, deci cum va sta împărăția lui“ (Matei 16 v. 26).

În predica de pe munte combate Domnul dreptatea falsă a Fariseilor „de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția Cerurilor“ (Mat. 5. v. 20). Domnul combate șederile înainte ale Fariseilor (Luca 14 v. 7); dar nu se mulțumește cu aceasta, ci deși era

chemat la masă, pe stăpân îl învață ca să nu mai cheme la masă pe cei bogați, ci pe cei săraci, ca nu cumva cei bogați să-i răsplătească, invitându-l și ei pe el. Domnul folosește deci bine toate ocaziile pentru a învăța. (Luca 14 v. 12).

În adevăr Domnul îi și învață pe Farisei legea iubirii prin pilda celui căzut între tâlhari, ce se creadă despre sfințirea Sâmbetei (Mat. 12 v. 1 etc. Ioan 5. v. 17 și urm.). În casa Fariseului se îndură de femea păcătoasă (Luca 7. v. 37), îi învață pe Farisei să înțeleagă corect tradiția religioasă și merge până la asprime când trebuie. Domnul rușinează pe Farisei când aceștia aduc la dânsul o femeie păcătoasă. (Ioan 8 v. 3). Li numește pui de năpârci (Mat. 12 v. 34), povățuitori orbi și nebuni, mormânturi văruite (Mat. 23).

Sf. Apostol Pavel încă a avut mulți inamici, dar marele apostol este păstor bun și nu urăște pe cei cari propovăduiesc altă Evanghelie (II. Cor. cap. 11 v. 4). Cu blândețe pășește față de cei ce îl ponegresc. (II. Cor. 10 v. 1 și urm.) și îi roagă să nu-l facă a îndrăzni să aplice armele spirituale, care le are la dispoziție.

(va urma).

† Protopopul Alexandru Munteanu a lui Vasile

Iarăși avem doliu. Fieroasa moarte a răpit din rândurile noastre pe vrednicul protopop Alexandru Munteanu a lui Vasile, tocmai în aceste vremuri de mari prefaceri morale, când biserica și neamul românesc avea cea mai mare trebuință de experiența și mintea sa luminată. Deplângem trecerea părintelui Munteanu din lumea pământească, pentru că prin dispariția sa pierdem nu numai pe preotul bun și devotat bisericii sale, ci pierdem pe poetul gingaș care a turnat în versuri subtile, sentimentele cele mai profunde, rupte din sufletele creștine; pierdem pe prozatorul cu condei strălucit, care în trecutul nostru vijelios ne-a indicat ca un meteor, cărările ce ne-a dus la România mare. Dar prin dispariția protopopului Munteanu pierdem și pe omul integru cu caracter de granit, pierdem pe prietenul sincer și iubit, care înviora și încuraja pe cei mai pesimiști indivizi. Gazetele și revistele noastre din Ardeal l-au numărat între cei mai distinși colaboratori. Când aveam vre-un praznic național sau vre-un ju-

bileu, știam că protopopul Munteanu sosește cu poezia ocazională.

Și în special noi cei dela Biserica și Școala, ale cărei pagini au strălucit de scrisul său, îl deplângem și îngenunchem cu multă pietate la mormântul său. Înainte de moarte cu o zi, ne-a trimis o poezie fecundă, pentru numărul festiv ce-l vom scoate la împlinirea a 100 ani dela urcarea pe tronul episcopiei noastre, a celui dintâiu Episcop român.

Regretatul a răposat în brațele familiei iubite, care îl dusesse la spitalul din Oradea, să-și caute sănătatea sdruncinată.

Protopopul A. Munteanu s'a născut în orașelul Lipova în anul 1871. Studiile liceale le-a terminat în Brad și Beiuș, iar cursurile teologice le-a absolvat în Caransebeș. În anul 1897 s'a preoțit pentru comuna B. goltin, din eparhia Caransebeșului. În anii 1898—99 și-a complectat studiile la facultatea teologică din București, ascultând paralel și cursurile dela fac. de litere. Tot în acest timp tânărul preot Munteanu ocupa și un post de funcționar la Ministerul de Culte. În anul 1900 părintele Munteanu vine acasă în eparhia sa și se alege de preot în frunța noastră comună Cherechiu, unde păstorește cu multă hărnicie până la 1906 când, trece în calitate de protopop la Tileagd, în eparhia de Oradea. În acest timp ocupă loc de cinste în toate corporațiile noastre bisericesti, unde desvoltă o activitate foarte rodnică.

În anul 1925, Episcopia din Caransebeș îi încredințează conducerea protopopiatului Biserica Albă, post ce-l ocupă până la moartea sa.

Dela înfăptuirea României Mari ia parte activă la viața politică, este ales senator, unde duce o luptă de admirat pentru biserica ortodoxă.

Înmormântarea defunctului s'a efectuat în cimitirul din Oradea. Prohodul a fost săvârșit de P. S. Sa Arhiereul Mager, asistat de 14 preoți. A participat lume multă și aleasă din: Oradea și jud. B. hor, din Arad, Caransebeș, București și Biserica Albă. Eparhia Caransebeșului a fost reprezentată prin protopopul Gașpar și 2 preoți. A făcut profundă impresie faptul că, preoțimea din protopopiatul Peștes s'a prezentat în corpore.

P. S. Sa Arhiereul Mager, într'un panegiric profund, a scos în relief distinsesele calități ale protopopului Munteanu, arătându-l ca pildă pentru preoțimea noastră. Iar primarul orașului Dr. A. Lazar, a făcut apologia luptei titanice pe care prota Munteanu a dus-o pentru limba și legea românească în Ungaria de ieri. În numele eparhiei Caransebeșului a vorbit în mod impresionant și cu multă jale protopopul Gașpar.

Fiind răposatul stăpân pe mai multe decorații, onorurile militare au fost date de o companie de grăniceri din Oradea, semnificând și prin aceasta tributul ce se dă unui preot vrednic și iubit ostaș a lui Hristos.

În defunctul, consilierul nostru eparhial A. Călniceanu, pierde pe bunul și scumpul său cumnat.

Intristata familie ne-a trimis următorul anunț funebral:

Cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor celor ce l-au cunoscut și iubit: încetarea din viață a bunului și neuitatului nostru soț, tată, socru, văr, cumnat, și unchiu:

Alexandru Munteanu

Protoiereu Ortodox Român

fost senator, decorat cu ordinele: Coroana României în grad de Comandor; Coroana României în grad de Ofițer; Steaua României în grad de Ofițer; Răsplata Muncii pentru Biserică și Bene Merendi cl. I.

În 28 Aug. a. c. a fost răpit fulgerător din mijlocul nostru după o scurtă și grea suferință în etate de 58 ani.

Trista ceremonie a înmormântării defunctului a avut loc Vineri în 30 August 1929 la ora 10 a. m. în Biserica Garnizoanei din Oradea-Cetate, de unde cortegiul Funebral a plecat la Cimitirul din Calea Doro-banților.

Odihnească în pace!

văd. Elena Munteanu născ. Călniceanu soție. Alexandrina și Tiberiu Munteanu fiică și fiu. văd. Persida Munteanu mamă Anastasia Munteanu noră. Elvira M. Munteanu nepoată. văd. Elisabeta Călniceanu soacră. Aurel Călniceanu, Aurelia Călniceanu cumnat, cumnată. Stela Călniceanu nepoată. Alexa Popoviciu cuscru. Dr. Lazar Nichi și familia văr. Silvia Fericeanu și familia verișoară. Silvia și Gică, Iliescu cu fam. verișori.

Dumnezeu să așeze sufletul bun al protopopului Munteanu în cununa celor aleși.

Feminism și Femeinitate.

Prin noua lege administrativă s'a acordat și femeilor drept electoral. Nu este deci fără interes să cunoaștem părerea despre feminism și femeinitate a romancierului francez Frideric Boutet, care în romanul său: „Chosir ses amours” a vorbit de „feminismul celor cu judecată și de feminismul „desechillbraților”.

Termenii aceștia au făcut senzație în lumea feministă franceză, ceea ce a îndemnat pe dl. Boutet să scrie în „Le Journal” un articol lămuritor, pe care dl. profesor universitar Dr. Voinea din Cluj a binevoit a-l traduce și a-l pune la dispoziția P. Sf. nostru Episcop Grigorie.

Iată articolul în traducere:

Fără să vreau am provocat oare cari emoții în mediul feminist făcând pe unul din personajele romanului meu să spună: „Și pe mine mă interesează

feminismul. Nu însă feminismul furioaselor, ci a celor cari judecă, a rezonabilelor, a milostivelor, a inteligentelor”.

Aceste două cuvinte „furioase” și „rezonabile” au fost opuse unul altuia nu fără oarecare vehemență. Înaintea ori căror considerațiuni voi permite să fac o mică observațiune.

Cuvintele pe cari un scriitor le pune în gura unui personaj imaginar nu reprezintă în totdeauna părerile scriitorului, după cum cuvintele spuse de un actor jucându-și rolul: nu sunt părerile sale personale.

Celor pe cari încercăm să-i facem să trăiască le atribulm gândiri, manifestări și discursuri cari ni se par că se potrivesc mai bine cu caracterul lor și cu situația lor socială.

Nu suntem deci decât în parte responsabili de cele ce spun personajele create.

Nu trebuie să aveți nimic împotriva noastră a autorilor dacă ei vă displac sau vă contrariază.

Aceste spuse, trebuie să constatăm că feminismul este o chestiune arzătoare, care ridică pro și contra patimi și preocupă în fiecare zi un mare număr de persoane, chiar dacă ele nu sunt pătimase.

De fapt în condițiunile actuale de viață, puține sunt femeile cari se pot dezinteresa de feminism, fie că își dau seama de aceasta, sau nu.

Ele trebuiesc să ia prin forța lucrurilor, o parte destul de mare la lupta zilnică pentru existență, ele sunt prea mult amestecate în ocupațiile cari fac parte din lumea din afara căminurilor lor, pentru a se dezinteresa de condițiunile după cari se guvernează lumea din care ele fac parte și existența lor.

Desigur că sunt femei cu situația materială foarte bună și pe cari soarta le-a favorizat și pe cari feminismul din punct de vedere practic le atinge foarte puțin.

Aceasta nu înseamnă că ele se dezinteresează în totdeauna.

În acest caz ele sunt feministe din datorie prin altruism, din ambiție câteodată, ființa omenească nefiind perfectă, cari se devotează cauzei surorilor lor mai puțin favorizate și cari încearcă să îmbunătățească situația lor în fața legii, să îmbunătățească soarta din punct de vedere material, a celor izolate, a celor rân măritate, a celor părăsite. Acesta este feminismul practicat din pur altruism, arătat mai sus.

S'a spus aproape totul în bine și în rău, asupra votului femeilor. Ele îl vor obține negreșit și nu văd cu ce ar putea să contrarieze aceasta elementul masculin.

S'a spus de atâtea ori că o femeie care conduce o antrepriză care exercită o profesiune liberă de doctor, avocat, profesor etc. are atâtea titluri ca să se poată amesteca în afacerile publice ca și funcționarii sau subalternii lor (al femeilor) ca și cei cari le consiliată sau pe cari îi învață.

Este chiar aproape sigur că femeia ajunsă ca bărbatul la unele funcțiuni, le ia mai în serios decât el, se consacră acestora cu mai multă conștiințiozitate și entuziasm ca și cum ar vrea să probeze, că este demnă de aceste funcțiuni, că este egală cu acel al cărui loc îl ocupă.

Egală sau rivală? Ambele apar împreună de cele mai multe ori. Egalitatea este obținută prin calități nu întru totul identice, dar echivalente și în practică această egalitate, în căutarea slujbelor creiază rivalitatea. Ea se creiază și în politică, ca și în domeniul științelor, a literilor, a industriei, unde disputa este tot mai liberă, unde rivalii, bărbați și femei, pot să arate posibilitățile lor, și unde cel mai bun triumfă, ori care ar fi sexul său.

Dacă femeia dorește să participe la viața politică la luptele, intrigele, triumfurile și la neplăcerile ei pentru ce să i se refuze această satisfacție?

O chestiune cam delicată se pune și pe care am arătat-o, în ceea ce privește rivalitatea modernă între bărbați și femei.

Femeile, spun unii bărbați geloși de a fi fost înlocuiți prin femei, sau temându-se să nu fie înlocuiți femeile frumoase au pentru a parveni un mijloc pe care noi nu-l avem: frumusețea lor. Această afirmație care corespunde poate realității în câteva cazuri izolate, este cu totul nejustificată în general.

Admițând chiar că, propunerile se prezintă în condițiuni avantajoase pentru femei, și că unele ar consimți să le accepte: Acesta n'ar fi de cele mai multe ori decât un acord precar, (care n'are la bază un raport juridic, un titlu), supus unei certe, unei gelozii unei infidelități dintr'o parte sau dintr'alta.

Dacă femeia refuză târgul propus din virtute, din demnitate, din mândrie, din iubire pentru altul, frumusețea sa atunci, în loc să-i fie un ajutor, este o piedică.

Respingând pe cel ce i-a solicitat grațiile, își face un dușman, și puținii sunt bărbații cari iartă un asemenea refuz.

Eu nu sunt de părere, cu ceea ce cred unele feministe, că feminismul violent este acela pe care îl preferă femeile și feminismul rezonabil este acela pe care îl admit bărbații.

Mulți bărbați chiar din capul locului nu admit nici un fel de feminism.

Un orgoliu de sex, o încăpățănare atavică „de stăpân”, vechea teorie a femeiei la gospodăria ei, a femeiei soție și mamă, a femeiei copil sau obiect de lux, singurile de conceput, le face insuportabile ideile unei eliberări feminine. Aceste timpuri au trecut, ei înșiși nu vor să vadă aceasta. Vechile obiceiuri nu mai cadrează cu condițiunile moderne de existență, aceasta este poate supărător însă nu se poate trece peste ele.

O femeie nu poate fi în același timp la slujbă și

la cămin; muncind ea, va reclama împotriva autorității prea absolute, care ar spăsa prea mult asupra ei.

Antifeminiștii nu pot să admită aceasta; tot ceea ce este în legătură cu feminismul le pare odios și lipsit de seriozitate. Nu există pentru ei feminism rezonabil.

Feminismul „violent” este acel pe care îl doresc femeile? Toate femeile cari se ocupă de feminism, îl apără? Desigur că nu. Sunt prea multe femei cari își dau seama că manifestările violente, revindcărite exagerate, scandalurile de stradă sunt lipsite de bun simț și de delicatețe. Nu-mi permit să critic pe cele cari, prinse de convingerile lor nu se tem de a se deda, nu fără oarecari pagube câte odată, la aceste manifestări exterioare.

Cred că în anumite cazuri se desfășoară împotriva lor prea multă asprime.

Cred însă, deasemeni, că ele renunță la o armă puternică, abdicând dela orice rezervă, lipsindu-se fără socoteală de toate calitățile pe care li-l dă farmecul și blândețea pentru a împrumuta procedee cam prea masculine.

Feminismul nu trebuie să uite feminitatea.

Le Journal 9 Iulie 1929.

Frederic Boutet.

Misiunea din Ohaba-Forgaci.

În scopul apărării turmel noastre cuvântătoare din Ohaba-Forgaci, (prot. Belint) s'a ținut misiune religioasă la 11 August 1929. Sf. Liturghie a fost celebrată de preoții I. Magheriu și M. Rădoi, apoi subsemnatul. La pricază s'a cuvântat despre „Dragostea creștină”. După masă soborul preoților a slujit Vecerola. De încheiere s'a citit rugăciunea deslegării de blestem. La ora 4 p. m. în curtea sf. biserici, sub arborii umbroși am ținut în fața mulțimii credincioșilor o prelegere populară despre uniție, sau schizma românească.

S'a făcut pe scurt istoricul uniției în Ohaba-Forgaci, după prețiosul studiu al părintelui Dr. Gh. Ciuhandu. Răscolirea trecutului bisericesc a produs o profundă impresie. De încheiere am împărțit broșuri de propagandă religioasă. Poporul s'a convins, că unițiile uniute sunt sterile, de vreme ce uniții nu sunt mai înalțați decât ai noștri, în nici-o privință, afară doar de balastul meșteșugitelor stricăciuni de Hmbă. Trecutul a dovedit, că în materie uniată făgăduința este bucuria celui lesne crezător. Din făgăduințele materiale uniute, nu s'au realizat nici 25 %.

Cât progres, câtă ascensiune spirituală ar fi putut avea neamul nostru, dacă și sub raport religios Românii ar avea nu numai un Domn ci și „O credință, un botez” (Efes. 4, 5.) Pescultorii în tulbure, meteahna streină însă ne-a desbinat sufletește. Cei mai numeroși fii ai neamului ne îndreptăm ruga spre Soare-Ră-

sare. Cei mai puțin numeroși dintre frați, rămân fascinați de pitorescul Soarelui-Apune.

Adevărat, că este multă poezie și știință în apus dar să nu uităm, că soarele adevărului integral s'a ivit la răsărit! „Ab Oriente lux“. Cuvântul la răsărit a luat trup. Soarele dumnezeiesc a umplut lumea cu razele bunel-credințe dela răsărit. Frații noștri din strana stângă, uniții, în loc să-și ispășiască păcatele trecutului în sac și cenușă, socotesc de bine să tulbure marea sufletească a românului cu proselitismul lezult.

Comuna Ohaba-Forgaci, prin situațiunea sa topografică mai depărtată de centrul nostru și mai aproape de sfera de influință a catolicismului unitat, devine obiectivul urgiei unioniste, încă înainte cu 30 de ani. Ortodoxia din Ohaba-Forgaci a rămas și astăzi un ghimpe în ochii ipersensibili ai clarissimilor dela Lugoj. Canonicestiile obraze dela capitulul unitat mereu dau târcole în Ohaba-Forgaci căutând, „pe cine să înghită.“ Răspunsul vrednic al propagandei lor, purtată cu spirit fără duh, și spirit veritabil, este întoarcerea dela uniți la noi a lui Pan Ioan, primar acolo. Pilda bună atrage. Astfel edificându-se din acest caz, au mai revenit la ortodoxie alte 5 suflete. Doctissimi desigur se vor fi sesizat, sărind ca mușcați de șarpe. Marele stat major al propagandei unite, a și grăbit să cheme la Blazendorf pe agenții catolicismului românesc spre a-i iniția în taina furtului de suflete!

Ceice avem uniți prin parohii să-l supraveghem cu ochii în patru. Metoda și mijloacele lor de luptă deși în aparență inofensive, sunt foarte primejdioase. În fața acestor stări avem datoria să luminăm poporul, să ridicăm lumina de sub obroc, s'o punem sus în sfeșnic, spre luminarea tuturor celor din casa noastră.

Misionarul.

Scrisoarea unui tânăr medic român cătore

Prea Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie.

Inalt Prea Sfinte Părinte,

Primind înștiințarea din partea iubitului meu tată, Nicolae Radu din comuna Cenadul-mare, despre nemărginita bunăvoință ce Prea Sfinția Voastră a avut-o față de dânsul — cu ocazia promovării mele de doctor în Medicină —, mângâindu-i sufletul de părinte, cu Prea Sfânta binecuvântare ce bunul Dumnezeu i-o trimite prin Prea Sfinția Voastră, îndrăznesc a mă apropia de nemărginita bunăvoință ce o revărsați totdeauna peste credincioși, și împreună cu părintele meu, care m'a crescut în cinstirea celor Sfinte și împreună cu ceilalți fii credincioși ai Sfintei Biserici Ortodoxe, cari cu auzit de Arhierasca cinste, eu umilul Prea Sfinției Voastre fiu credincios, rog pe bunul Dumnezeu, să-mi dea

tărie, ca să Vă pot mulțumi cu această ocazie, atât în numele meu personal, cât și în numele celorlalți credincioși pentru toate bunurile, pe care din belșug le revărsați asupra întregii turme, pe care Vă încredințat-o Păstorul nevăzut: Domnul nostru Isus Hristos.

In Eparhia noastră, unde duhul rău al răsăririi dela adevărata credință propovăduită de Domnul nostru Isus Hristos și de urmașii Săi, a prins puține rădăcini în sufletul celor slabi, bunul Dumnezeu a avut grijă de turma Sa încredințând-o păstorietății alesului Său, Prea Sfinției Voastre, pentru a-i aduce pe cei slabi pe calea adevărului.

La munca aceasta grea ne înrolăm și noi, umilii fii credincioși ai Sfintelor Adevăruri, pentru biruința Sfintei noastre Biserici Ortodoxe.

Al Prea Sfinției Voastre
prea umil fiu
Dr. RADU

Cluj, la 29 Iulie 1929.

Biblia

Biblia este Cuvântul Vieții. Cetiți-o și veți desluși aceasta, singuri, dar nu cetiți la întâmplare câteva rânduri, ci pagini întregi, cari să vă ducă în inima acestei Cărți. O veți găsi bogată nu numai în ființe adevărate, dar și în lucruri de acelea cari sunt un amestec de ulmie și de turburare. Cetiind-o des, veți vedea bine cari sunt lucrurile ce ne fericesc și cari, dimpotrivă, cele ce ne coboară în prăpastia nefericirii, veți înțelege și primi în voi cinstea, mărinimia, datoria împlinită, jertfa și spiritul lui Iisus și veți ocoli dragostea de sine, fățarnicia, lăcomia, tot ce înjosește și coboară pe om.

După ce veți ceti Biblia, veți înțelege lămurit că ea e Cuvântul lui Dumnezeu, pentru că este într'adevăr chela inimii, a fericirii și a datoriei noastre.

WILSON

Castelele regale

De pe „Dealul Viilor“

Mil de scări cobor în vale,

Spre „Culbul Singurătății“,

Spre castelele regale.

Ce văd ochii? E-o minune

De frumuseți și poezie,

Ce penița mititică

Nu le poate-atevea scrie:

Serpentine, panorame

Flori exotice, terase

Variații, ascunzișuri

Și cascade'n piscuri trase.

Părătașe cristaline

Prinse'n alvie de stâncă

Murmur dulce-a lor cântare

Printre flori în valea-adâncă.

Ici își varsă-un isvorăș
Pe margine de cărare,
Valul pe lângă-o capelă,
Sfânt lăcaș de închinare.

Colo'n muchea dealului
Roata morii s'a oprit
Ca s'admire frumusețea,
Ce pe țărni s'a'nstăpănit.

Sus pe coastă'n plină zare
In vederea soarelui,
Cu privirea peste mare
Stă castelul Prințului

Jos pe țărni ca'n povești
Își reșfrânge feeria
In oglinda opel lîmpezi
„Cuibul” Reginei Maria

Peste valurile mării,
In lumina sclîpitoare,
Teiul falnic lin își saltă
Vârsta lui biruitoare.

Ș'n acest raiu se înalță
Pe la colțuri de cărare
Cruce de piatră cu inscripții
Ca o binecuvîntare.

Balnic 1929.

Tie Flaviu

Poruncile căsătoriei.

Elisabeta răposata regină a României, s'a roștit odată asupra lucrurilor, dela care atârna buna înțelegere și pacea în căsătorie.

Regina a statorii, pentru femeie, următoarele zece porunci:

2. Să nu începi nici un fel de ceartă.

1. Nu pierde din vedere, că te-ai măritat după un om, și nu după un sfânt: n'ai să te miri așadar de slăbiciunile soțului tău.

3. Să nu-i ceri mereu bani. Intocmește-ți lucrurile cu paralele, ce îți dă în fiecare lună sau săptămână.

4. Dacă vezi că soțul tău nu prea are inimă, să nu uiți că are stomac. Ingridindu-i stomacul, în cele din urmă ai să-i dobândești inima.

5. Lasă câteodată, ca cel din urmă cuvânt să fie al bărbatului: Aceasta lui îi face plăcere, fie nici o pagubă.

6. Citește gazeta, dela început până la sfârșit, nu numai mărunțurile. Soțul tău ar vorbi bucuros cu tine despre întâmplările zilei, chiar despre politică.

7. Nici atunci, când te cerți cu dânsul, nu trebuie să-l vatemi.

8. Din când în când spune-i cuvinte, care îl măgulesc. Dacă ai pricină să-i spui, că este omul cel mai puțin prevenitor și cel mai răutăcios între toți bărbații din lume, spune îndată, că nici tu nu ești totdeauna lipsită de greșeli.

9. Când se necăjește, trebuie să-i fii bună tovarășă. Când e copleșit de griji, să-i fii prietenă și sfătuitoare.

10. Respectează, înainte de toate, pe mama bărbatului tău și nu uita, că el a iubit femeia aceasta înainte de a te iubi pe tine.

INFORMAȚIUNI

Personale. P. S. Sa. Episcopul nostru Grigorie a sosit la Reședința Sa — venind dela băile Borsec, — Sâmbătă în 1 August a. c.

— Inscripția pe mormântul Regelui Ferdinand I. Cu prilejul parastasului de doi ani, pe mormântul Regelui Ferdinand I, a fost așezată, o lespede din marmoră dela Ruschița. (Banat) cu următoarea inscripție:

„Aici odihnește
robul lui Dumnezeu
Ferdinand I. Regele
României. Născut 24

August 1865 la Sigmaringen,
răposat 20 Iulie 1927,
la castelul Pellșor,
Luând cămașa țării

la 11 Octombrie 1914, a tras sabia
în 15 August 1916 pentru

desrobirea românilor
de peste vechile
hotare. Infăptuind
întregirea neamului
și încoronându-se

în 15 Octombrie 1922 la Alba-
Iulia ca primul Rege al
tuturor românilor“.

Din roadele Concordatului. In zilele trecute s-au întrunit la Blaj, toți prelații romano-catolici și greco-catolici, ca să discute modalitățile de folosire ale averilor așa numite Patrimoniul sacru. Evident, căci Concordatul i-a băgat pe toți sub o căciulă.

Românii ar dori să-i vază pe prelații uniți în societatea Episcopilor noștri ortodoxi.

— Se bat rău arabii și evreii din Palestina. In mai multe orașe din Palestina, s'au dat lupte adevărate între coloniștii evrei și băștinașii arabi. Sute de morți și răniți sunt și de o parte și de alta. Englezii au trimis armată ca să împrăștie pe bătăuși și să împiedice pe arabi ca să atace și să cuprindă Ierusalimul.

Neînțelegerile și bătăile dintre arabii și evreii din Palestina, vin de acolo că arabilor nu le place să vadă pe evrei așezați pe pământul lor din Palestina. Ori, se știe că evreii voiesc să cuprindă încetul cu încetul tot pământul palestinian ca să ajungă adevărați stăpâni, în țara unde cu vre-o 2000 de ani înainte își aveau împărăția lor.

„Memorandum” Frații noștri uniți au trimis tuturor ziarelor din capitală și oamenilor politici, câte un Memorandum, in care se face propunerea ca cei 14 milioane de ortodoxi să treacă la unație.

Dupăcum era de prevăzut memorandumul a devenit obiect de glumă. Doar legea fuziunii ne spune că obiectele mici se alipesc celor mari Ori părintele Rusu dela baba „Unirea” crede invers?

Redacțional. Redactorul nostru a fost dus în concediu de la 1 Aug—1 Sept. a. c.

La zidurile plângerii din Ierusalim unde evreii se roagă pentru venirea altei împărății a lui Izrael — s'a întâmplat ca arabil să alunge mii de evrei plângători. Cățile de rugăciuni găsite acolo au fost arse de arabi, dulapul sfințit unde se păstrează cele sfinte ale evreilor a fost stricat.

Imbrăcămintea preoților. Sfântul Sinod al României Mari, în ultima sa sedință, a instituit o comisie care să întocmească proiectul unui regulament pentru uniformizarea îmbrăcămintei preoților. În vederea aceasta, comisia a comunicat că va lua în seamă ori ce propunere venită de la preoți, privitor la reglementarea portului.

Fug ofițerii din armata sovietică. Ofițerul rus Gregor Romanov, a dezertat din armata sovietică, fiindcă nu a mai putut răbda greutățile și nedreptățile.

Fug evreii din Rusia, mai ales din Ucraina, pentru a pleca în America. Se zice că în Palestina nu voiesc să meargă, fiindcă acolo arabil îi împușcă ca pe ciorii.

Pricina plecării lor din Rusia este că evreilor nu li-se mai dau cartele de pâine și nici alte alimente deoarece evreii sunt socotiți acolo ca nemuncitori de pământ sau de fabrică.

Revenire la ortodoxie. Tânăra Anastasia Rotariu, în vârstă de 18 ani, născută din părinți sectari, reîntorcându-se la religia ortodoxă, a fost botezată cu solemnitate în ziua de 14 August. a. c. în sf. biserică din Timișoara Fabrică

Să fie fericită în sânul bisericii drept credincioase.

Mulțumită publică.

Sunt vrednice de însemnat acii faptele bune ale: familiei Sângeorge din Timișoara II. care a dăruit sf. bisericii ort. rom. din Timișoara Fabrică, două icoane, în valoare de 10.000 Lei, pictate de d. Ioan Constantinescu, distins pictor, originar din Craiova; a familiilor P. Imbroane și văd. Maria Cioba tot din Timișoara II, care au dăruit pelerinilor la reîntorcerea de la sf. mănăstire, mâncare, una sută colaci și ceai.

Primească vii mulțumiri și pe această cale.

Timișoara Fabrică la 18 VIII. 929.

M. Șora
paroh.

Mulțumită publică.

Mulțumim din inimă tuturor prietenilor și cunoscuților cari, prin participare la înmormântarea scumpului nostru răposat *Protopop Alexandru Munteanu* și prin trimitere de condolențe, au căutat să ne mângăie în nemărginita noastră durere.

În deosebi mulțumim P. S. Arhiepiscopului Andrei Crișanul și clerului celebrant, armatei, autorităților din Oradea și delegațiilor din Caransebeș și Răcăjdia.
Jalnica familie.

Mulțumită publică.

Familia R. Cărăbaș dir. de bancă și proprietar în Beregsău, a dăruit pe seama sf. bisericii ort. rom. de acolo trei perdele de catifea pentru ușile de la altar, în valoare de 6000 Lei, întru amintirea neuitatelor lor fiice Minerva.

Bine primită să fie dăruirea și spre mângăierea lor sufletească.

Timișoara II, la 16/VIII. 929.

M. Șora
fost adm. parohial în Beregsău.

Poșta redacției:

Preotul F. Biserica și Școala nu face polemici cu ascuțiturile personale. Dece vă perdeți timpul cu discuții sterile, când avem atâtea și atâtea probleme mari de discutat?

Protopop Hociota. Multe complimente. De ce nu ne mai scrii?

Domnul X. Nu se poate publica. Adresați-vă Venerabilului Consiliu eparhial.

Părintele P. Evident. Preotul mai mult ca orice intelectual, trebuie să fie pas cu evoluția omeniei: Să studieze cu deosebire științele ce cad în sfera sa de activitate. Și încă ceva: primo loco, el însuși să fie misionar în parohia sa.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Redactor responsabil: SIMION STANA.